

ב"ה, חשון תשפ"ו

הפרשת תרומות ומעשרות משמן – מסיק זיתים

הבעלות על הזיתים

א. חובת ההפרשה קיימת הן מעצים שגדלו בארץ והם בבעלות יהודי, והן מזיתים שגדלו במטע של גוי, לצורך שמן, אם גמר המלאכה (עצירת השמן או כבישת הזיתים למאכל) נעשו אצל יהודי.
ב. זיתים שמקורם בשטחי הפקר ודאיים, או משטחי רשות מקומית שנתנה רשות ודאית לכל אדם לקטוף, אינם חייבים בהפרשה. בכל מקרה של ספק אם הזיתים אכן הפקר, יש להפריש ללא ברכה.

אופן ההפרשה

א. אין לערב בבית-הבד זיתים שמקורם מעצי הפקר עם זיתים שמקורם מעצים שיש להם בעלים. מפעל שמערב שמן שחייב בתרומות ומעשרות עם שמן הפקר, מכיון שיש בילה בלח, יש להפריש כמות כנגד כל השמן שנעשה באותו המקום, דהיינו גם כנגד שמן ההפקר.
ב. לאחר הפקת השמן, לפני ההפרשה, יש לגעת בשמן על מנת לטמאו כדי שיהיה ניתן להשתמש בו לאחר מכן, מכיוון שבזמננו גם לכהן אסור ליהנות מתרומה טהורה.
ג. אם השמן של התרומה נמצא בבקבוקים אטומים, יש לפתוח אותם ולקרבם זה לזה, כך שכל הבקבוקים יהיו בהיקף אחד ותחת קורת גג אחת. לאחר קירוב הבקבוקים, יש להפריש מהם תרומות ומעשרות.
ד. יש אומרים, ראוי להפריש תרומה גדולה ותרומת מעשר בשיעור של קרוב ל-3% שמן מכלל התוצר. אך נהגו להפריש קצת יותר מאחוז בלבד.
ה. בשנה זו, תשפ"ו, יש להפריש מעשר עני, משום שהזיתים חנטו בשנה שעברה (תשפ"ה) שהייתה שנת מעשר עני. לפיכך יש לברך ברכה ('להפריש תרומות ומעשרות') ולקרוא את הנוסח שלצידה.

לאחר ההפרשה

א. את התרומה ותרומת המעשר אפשר לתת לכהן שייהנו הוא ובניו ביתו בהזלקת הנר, ויש לרשום על הכלי 'תרומה טמאה להזלקת הנר'.
ב. אם אין אפשרות לתת לכהן, יש לשפוך את התרומות באדמה.